

ХЕРБЕРТ ФРАНКЕ

ПСИХОТЕРАПИЯ

Превод от немски: Николай Светлев, 1981

chitanka.info

Машините бяха създадени, за да облекчават труда на хората. С помощта дори на най-примитивното оръдие на труда се постига много повече, отколкото с невъоръжена ръка. Модерните машини демонстрират своето превъзходство в такава степен, че съпоставката между техните възможности и тези на човека е почти немислима.

— Така, разположете се удобно — помоли лекарят. — Възглавницата добре ли е?

— Не си правете толкова труд заради мен — отговори пациентът тихо.

— Напротив! — възрази лекарят. — Ние ще направим всичко възможно, за да оздравеете.

Пациентът забележимо изпадаше под действието на наркозата; чертите му омекваха, а клепачите се притваряха.

— Отпуснете се! — заповядда лекарят. Той говореше тихо и монотонно. — Вие, сега заспивате... Всички възможни мисли се блъскат в главата Ви... Но не всичко е чак толкова лошо... Все едно, че някой друг е преживял това... Дори би било добре да ни разкажете, всичко... Тогава изведнъж ще ви олекне... И така, какво беше това, което Ви потресе до такава степен? Ето, Вие вървите с жена си, която по-рано толкова обичахте, през машинната зала на Вашата фабрика. Зъбните колела се въртят, щанците тряскат, чувате ли ги? Вие стоите до пресата, жена Ви е до Вас... И какво става по-нататък?

Лекарят и неговият асистент стояха до леглото и се взираха напрегнато в лицето на лежащия мъж, по което пробягна мъчителен тик. Устните му се раздвишиха:

— Сузане... Аз я държах за лявата ръка и поисках да я отдалеча от механичния чук. Тя се завъртя от дръпването, препъна се някак и инстинктивно опита да се задържи с дясната си ръка, при което китката ѝ попадна върху наковалнята...

Лекарят и асистентът се спогледаха един друг.

— Но нищо лошо не се е случило на Сузане. Тя след това е отишла да я превържат. Няколко леки драскотини, това е било всичко! Как е могло това да Ви разстрои така силно?

Пациентът започна да шепти отново, но всяка дума му се разбираше:

— Именно това! Чукът я удари по китката, а тя дори не го забеляза. Чак когато усети моя поглед, тя се отдръпна и избяга. Сузане беше робот!

— Вашата жена е имала в детството си един нещастен случай. Тя носи от тогава протеза и просто не ѝ е достигнало смелост да сподели това с Вас. Нали бихте могли да я извините за това? Или не?!

Главата на пациента потъна още по-дълбоко във възглавницата.

— Вие обаче сте си въобразявали дълго преди това, че сте преследван от роботите — продължи лекарят. — Имали ли сте някога някакво неприятно преживяване с робот? Спомнете си, моля Ви! Върнете се назад. Нима не е имало нещо, което бихте искали да mi разкажете?

— Аз съм израснал на село — обясни пациентът. Очите му оставаха притворени. — През студените зимни дни палехме една чугунена печка, която ставаше направо червена. В един такъв ден майка ми седеше пред печката, с гръб към нея. Изведнъж тя залитна без да иска назад и докосна нажеженото желязо.

— Това ми е известно — каза докторът. — Тогава Вие сте изгубили своята майка. Това е много тъжно. Обаче по това време Вие сте били младо, здраво момче. Би трявало отдавна да сте претръпнали.

— Но Вие не знаете всичко! — прекъсна го пациентът. — Гърбът ѝ започна веднага да гори. Гореше като целулоид! Опитах да загася пламъка с кърпа, но когато в следващия момент издърпах кърпата, нещо остана да виси на нея. Беше плетеница от проводници, която се бе отделила от кожата на майка ми. Тя беше робот!

— Не! — възрази докторът. — Майка Ви е носила тогава нов модел целулозна рокля оплетена от синтетична материя. Целулозата е изгоряла моментално, а плетката се втвърдила от въздействието на пламъка и тогава сте я забелязали. Вие просто сте се заблудили. Сега вече сте наясно, нали?

— Да сигурно е било така — прошепна пациентът.

— Струва ми се, че има още нещо, някъде надълбоко — обрна се докторът към асистента си. — Ще продължа изследването — след

това той отново погледна към пациента, който лежеше побледнял на леглото и му каза:

— Това обаче не е никаква причина, за да се страхувате от роботите. Никога досега робот не е сторил зло дори на един единствен човек. Може би Вие сте преживели още нещо — нещо, което ви е ужасило. Напрегнете паметта си! Случило ли се е някога нещо подобно, може би нещо доста преди случая с майка Ви?

Пациентът сви неспокойно устните си. Бръчките бягаха по челото му, подобно на вълни от хвърлен във водата камък. И той започна отново да говори:

— Беше малко преди смъртта на майка ми. Аз играех с Джорджи, сина на съседа. От гоненицата бяхме ожаднели здравата. На прозореца стоеше бутилка със солна киселина, която ползувах за химически опити. Джорджи посегна към шишето. Креснах му: „Не пий!“ и изтичах към него, но той беше изпразнил вече половината бутилка. Едва тогава се усети. Вдигна ръката си към гърлото, после се преви, сякаш искаше да повърне, но първо избълва езика си, след това няколко зъба, а накрая — две жълтеникови буци, от които се отделиха някакви ципи. Аз обаче гледах винтовете, с които зъбите му се закрепваха за челюстта. Джорджи беше робот!

— Да — съгласи се лекарят, — Джорджи наистина е бил робот. Той е бил изпратен в централата и ремонтиран там. Обаче това трябва само да Ви радва. Ако Джорджи е бил човек, той надали е щял да оживее. Така че, всичко е свършило благополучно. Нали сте съгласен, че е така?

Пациентът кимна, мълчайки.

— А сега — каза лекарят, напрягайки цялата си хипнотична мощ, обвзет от желание да лекува — ... всичко е вече в ред. Вие не носите нищо повече в себе си, което да Ви подтиска. Вие сте само изморен и се нуждаете от сън. Когато се събудите, ще бъдете напълно здрав. Напълно здрав!

Пациентът се повъртя известно време, а после по дълбокото му и равномерно дишане, те разбраха, че е заспал.

Асистентът въздъхна.

— Какво ще правим — попита той, — ако още веднъж ни сполети някоя подобна грешка?

Той повдигна капака на черепната си кутия чрез шарнирите в основата на косите си и почна да охлажда позитронните си схеми. Лекарят не отвърна нищо. Той се взираше загрижено в лицето на човека, който спокойно си почиваше пред него.

Публикувано в списание „Наука и техника за младежта“, брой
1/1981 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.